Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ENSENYAMENT DE LA LLENGUA I LA CULTURA A COL·LECTIUS IMMIGRANTS

Coordinació: LAPRESTA REY, CECILIO

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	ENSENYAMENT DE LA LLENGUA I LA CULTURA A COL·LECTIUS IMMIGRANTS
Codi	14118
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Màster Universitari en Ensenyament d'Espanyol/Català per a Immigrants	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial / Virtual

Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6
Tipus d'activitat, crèdits i grups	

Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
Nombre de crèdits	3	3
Nombre de grups	1	1

Coordinació	LAPRESTA REY, CECILIO
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Aquesta assignatura és semipresencial, amb 28 hores dedicades a les sessions presencials i 122 de treball autònom de l'alumnat, en el cas de la modalitat semipresencial. Si la modalitat és virtual, a més de la dedicació a visionar els videotutorials preparats pels professors, la resta del temps està destinat al treball autònom de l'estudiantat.
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Castellà (sessions presencials). Castellà i català (materials i activitats).

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GOMEZ DEVIS, MARIA BEGOÑA	m.begona.gomez@uv.es	2	
LAPRESTA REY, CECILIO	cecilio.lapresta@udl.cat	4	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Conéixer les característiques generals del colectiu inmigrant i com aquestes influeixen en la seva condició d'aprenent d'una llengua.

Conéixer els mètodes, estratègies i recursos més adients per l'ensenyament/l'aprenentatge de la competència lingüística, sociolingüística i comunicativa a partir de les necesitats específiques de la població d'origen immigrant.

Conéixer cóm esta plantejat l'ensenyament de EL2 i CL2 en el sistema educatiu espanyol i en las autonomíes amb trasàs de competències educatives.

Analitzar l'adecuació de materials existents per l'ensenyament de espanyol o català a població immigrant.

Respondre adequadament a les necesitats lingüístiques i comunicatives del col·lectiu immigrant en la seva diversitat interna.

Competències

Bàsiques

CB2 Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins contextes més amplis (o multidisciplinars) relacionats amb l'esenyament del espanyol i el català com a llengües estrangeres

CB5. Poseir les habilitats d'aprenentatge que lis permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma

Generals

CG1 Correció en l'expressió oral i escrita.

CG2 Dominar les TIC.

CG3 Respectar els drets fonamentals de igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i valors democràtics.

Específiques

CE3 Conéixer les potencialitats i les dificultats que té el contacte entre cultures en l'ensenyament/l'aprenentatge de ELE/CLE i desenvolupar estratègies formatives i d'adquisició per facilitar la comunicació intercultural i la integració.

CE5 Conéixer les eines i recursos i desenvolupar estratègies per l'ensenyament/l'aprenentatge de ELE/CLE en col·lectius específics (segons edat i gènere de l'alumnat. procedència cultural. condició o no de immigrant).

CE8 Reflexionar sobre la situació específica de les dones inmigrants en el procés de ensenyament/aprenentatge de ELE/CLE i de integració cultural, i desenvolupar mecanismes per facilitar aquest procés.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Les migracions en l'actualitat. Causes i conseqüències del moviment humans.

Tema 2. Les migracions a l'Estat Espanyol i Catalunya: trets sociològics, sociodemogràfics i sociolingüístics.

Tema 3. El coneixement del català i castellà dels migrats. Programes i Estat de la qüestió.

Tema 4. Processos psicosocials i aprenentatge de llengües: Actituds, identitats i perfils d'aculturació lingüística.

Tema 5. Metodologia i didàctica del castellà i català com a L2 y LE.

Tema 6. L'ensenyament oral de la llengua i l'alfabetització.

Tema 7. Anàlisi de recursos i materials per a l'ensenyamment de castellà i català al col·lectiu immigrant.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia emprada en l'assignatura inclou diferents activitats:

1. Exposicions del professorat i l'alumnat
2. Lectura i anàlisi de documents
3. Anàlisi de materials
4. Recerca de informació
5. Elaboració de treballs
6. Ús de eines virtuals

Tutories

El professorat tindrà unes hores de tutoria presencial en les quals estaran a disposició de l'alumnat i que s'establiran a començament de curs.

L'alumnat no resident a Lleida podrà fer tutories per via telefònica en l'horari de les tutories presencials o a través de l'espai de videoconferència o del xat del Campus Virtual.

En el cas que no sigui possible la docència presencial per situació de confinament o similar, les sessions seran emeses per videoconferència respectant el mateix horari establert. S'utilitzaran les diferents opcions de l'eina de videoconferència perquè les sessions puguin seguir sent participatives i puguin realitzar les mateixes tasques previstes per a l'aula. Les seeions podran ser grabades.

Us recordem que els enregistraments i la resta de continguts del Campus Virtual estan protegits pels drets de propietat intel·lectual i industrial de la Universitat de Lleida, d'acord amb la clàusula inclosa en l'"Avís legal", visible en tots els llocs web propietat de la UdL

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual en l'assignatura ENSENYAMENT DE LA LLENGUA I LA CULTURA A COL·LECTIUS IMMIGRANTS.

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

- Les teves imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/).

- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (https://seu.apd.cat) o per mitjans no electrònics.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

CALENDARI DE SESSIONS PRESENCIALS		
MES	**DIA**	**HORA**
Octubre	Divendres 21	17h. – 21:30h.
Novembre	Divendres 11	17h. – 21:30h.
Novembre	Dissabte 12	9h. – 13:30h.
Desembre	Divendres 2	17h. – 21:30h.
Desembre	Dissabte 3	9h. – 13:30h.
Gener 2023	Divendres 13	17h. – 21:30h.
Gener 2023	Dissabte 14	9h. – 13:30h.

Les dates de lliurament de les activitats avaluables es fixaran a la primera sessió presencial i serà comunicada a tot l'alumnat a l'espai virtual de l'assignatura.

Sistema d'avaluació

Criteris d'avaluació

Les assignatures dels Màsters Oficials s'avaluen en una única convocatòria. Si aquesta no es supera, l'alumna o alumne haurà de matricular-se de nou el curs següent. En impartir-se aquesta assignatura en el primer quadrimestre, s'avaluarà el mes de gener.

L'avaluació de l'assignatura es distribueix com segueix:

ACTIVITATS AVALUABLES (Alumnat semipresencial)		
TIOPLOGIA DE TASCA	**HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT**	**PERCENTATGE D'AVALUACIÓ**
SESSIONS PRESENCIALS	28	--
Activitat 1. Assistència i Participació	22	20%
Activitat 2. Treball de recerca i reflexió sobre la realitat sociolingüística catalana i/o espanyola. Repercussions sobre l'aprenentatge lingüístic	50	40%
Activitat 3. Anàlisi de Materials / Manuals	50	40%
TOTAL	**150**	**100%**

ACTIVITATS AVALUABLES (Alumnat virtual)		
TIOPLOGIA DE TASCA	**HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT**	**PERCENTATGE D'AVALUACIÓ**
Lectures bàsiques de l'assignatura. Ressenya crítica	28	--
Activitat 1. Test Virtual	22	20%
Activitat 2. Treball de recerca i reflexió sobre la realitat sociolingüística catalana i/o espanyola. Repercussions sobre l'aprenentatge lingüístic	50	40%
Activitat 3. Anàlisi de Materials / Manuals	50	40%
TOTAL	**150**	**100%**

Segons l'article 1.2, punt 2d de la Normativa d'Avaluació i Qualificació de la Docència de Graus i Màster de la Universitat de Lleida (aprovada pel Consell de Govern de 26 de febrer de 2014), l'alumnat té dret a recuperar qualsevol activitat avaluable que tingui un pes igual o superior al 30% de la nota final de l'assignatura.

Les activitats suspeses o no lliurades amb un valor superior al 30% (activitats 2 i 3) es podran tornar a lliurar durant el període de recuperació. La nota màxima de les activitats lliurades durant aquest període serà un 5.

Altres requisits d'avaluació

- Per a poder avaluar l'assignatura, **l'alumnat haurà d'haver lliurat el 100% dels elements avaluables.**
- Les activitats lliurades amb retard seran penalitzades.

- Si el retard és de més de 10 dies , no s'acceptarà, i haurà de lliurar-se en el període d'avaluació.
- Per aprovar, **caldrà obtenir una mitjana de 5 en el conjunt d'activitats realitzades**.
- En cas de plagi, s'aplicarà el que estableix la 'Normativa de l'avaluació i la Qualificació de la Docència en els Graus i Màsters a La UdL'.

Per tant, l'activitat no podrà contenir fragments copiats literalment d'obres publicades o divulgades, tant en format paper com en format electrònic, llevat que adoptin la forma de cita i es doni la referència exacta de la font de la qual han estat presos.

Bibliografia i recursos d'informació

ALARCÓN, A. y S. PARELLA (2013). "Linguistic Integration of the Descendents of Foreign Immigrants in Catalonia." Migraciones Internacionales 7 (1): 101–130.

ASÍN BUÑUEL, J. L. (2008). Enseñanza de la lengua vehicular EL2. Curso de inmersión lingüística para el alumnado de incorporación tardía en la Educación Secundaria Obligatoria. [En línea] http://www.educacion.navarra.es/portal/digitalAssets/10/10381_EnEL2.pdf

BERRY, J.W. (2005). "Acculturation: Living successfully in two cultures". *International Journal of Intercultural Relations*, 29, pp. 697-712.

BLANCO, C. (2006). *Migraciones. Nuevas movilidades en un mundo en movimiento*. Barcelona, Anthropos.

BOURHIS, R.Y. (2001). Acculturation, language maintenance and language loss. En J. KLATTER-FOLMER Y P. VAN AVERMAET (Eds.). *Theories on maintenance and loss of minority languages* (pp. 5-37). Berlin: Waxmann.

COELHO, E. (2013). Lenguaje y aprendizaje en el aula multilingüe . Barcelona: ICE-Horsori.

EDWARDS, J. (2009). Language and Identity. Cambridge: Cambridge University Press.

ESTAIRE, S. (2004). La programación de unidades didácticas a través de las tareas" Revista RedEle, nº1. [En línea] http://www.educacion.es/redele/revista1/estaire.shtml

FREYNET, N. y CLÉMENT, R. (2015). Bilingualism in minority settings in Canada: Integration or assimilation. *International Journal of Intercutural Relations, 46*, 55-72.

GARCÍA GARCÍA, P. (2004). Claves interculturales en el diseño de materiales didácticos para la enseñanza de español segunda lengua. [En línea] http://www.ub.es/filhis/culturele/pgarcia.html

GARRET, P. (2010). Attitudes to Language. Cambridge: Cambridge University Press.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2007). Pla per a la Llengua i la Cohesió Social. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2009). Pla per a la Llengua i la Cohesió Social. Educació i Convivència Intercultural. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2013). Pla de Ciutadania i de les Migracions: Horitzó 2016. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

GUTIÉRREZ, M. (2009). E/LE con fines ocupacionales para mujeres inmigradas: un nuevo reto, en *Dosieres SLel*, nº 24. [En línea alojado en Segundas Lenguas e Inmigracion http://segundaslenguaseinmigracion.org/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=4&limit=5&order=hits&dir=ASC&Itemid=39&limitstart=10

HERNÁNDEZ GARCÍA, M. y VILLALBA MARTÍNEZ, F. (2003). Análisis descriptivo de materiales didácticos para la enseñanza del español (L2) a inmigrantes. Monográfico de *Carabela*, vol. 53, *La enseñanza del español como*

segunda lengua/lengua extranjera a inmigrantes. Madrid: SGEL, pp. 133-160.

HERNÁNDEZ GARCÍA, M. y F. VILLALBA MARTÍNEZ (2004). Los materiales didácticos en la enseñanza de español a inmigrantes, en *Textos Didáctica de la Lengua y la Literatura* , 36. Barcelona: Graó. 81-93.

JIA, F., GOTTARDO, A., CHEN, X., KHO. P. y PASQUARELLA, A. (2016). English proficiency and acculturation among Chinese immigrant youth in Canada: a reciprocal relationship. *Journal of Multilingual and Multicultural Development, 37*(8), 774-782.

LORA-TAMAYO, G. (2009). España y la inmigración extranjera, en *Segundas lenguas e inmigración. Revista electrónica de investigación y didáctica*, 3.

LAPRESTA, C., A. HUGUET y J. JANÉS (2010). Análisis discurivo de las actitudes lingüísticas de los escolares inmigantes en Cataluña. Revista de Educación 353: 521–547. doi:10.4438/1988-592X-0034-8082-RE.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE (2016). *PISA 2015. Programa para la Evaluación Internacional de los Alumnos. Informe español.* Madrid: Secretaría General Técnica.

MORELIA, J. (2008): E/le e inmigración: la integración como fin específico en el aula de español, en *redELE*. [En línea] http://www.mecd.gob.es/redele/Biblioteca-Virtual/2008/memoriaMaster/2- Semestre/MORELLA_J.html

ORTÍ TERUEL, R. (2014). El cine de animación en el aula de ELE. Propuesta metodológica a partir del cortometraje “El vendedor de humo”, redELE *Revista electrónica de didáctica del español lengua extranjera*, 26, [En línea] http://www.mecd.gob.es/dctm/redele/MaterialRedEle/Revista/2014_26/2014_redELE_26_05Orti_Garcia.pdf?documentId=09 01e72b818fef92

RÍOS ROJAS, A. y G. RUIZ FAJARDO (eds.) (2008). *Didáctica del español como segunda lengua para inmigrantes*. Sevilla: Universidad Internacional de Andalucía-Fundación Caja Rural.

SÁNCHEZ LOBATO, J. e I. SANTOS GARGALLO (2004). *Vademécum para la formación de profesores: enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE)*. Madrid: SGEL.

TENCHS, M. y M. NEWMAN (2009). “Diversity of Language Ideologies in Spanish-Speaking Youth of Different Origins in Catalonia.” Journal of Multilingual and Multicultural Development 30 (6): 509–524. doi:10.1080/01434630903147914.

VILLALBA MARTÍNEZ, F. y HERNÁNDEZ GARCÍA, C. (2007). La enseñanza del español con fines laborales para inmigrantes, en Linred *Lingüística en la red,* 5. [En línea] http://www.linred.es/monograficos_pdf/LR_monografico1_articulo3.pdf

VILLALBA MARTÍNEZ, F. y C. HERNÁNDEZ GARCÍA (2008). Recursos para la investigación en adquisición/aprendizaje de segundas lenguas. [En línea] http://letra25.com/ediciones/2Li/refbibl1/

VV.AA. (2003). La enseñanza del español como segunda lengua/lengua extranjera a inmigrantes. Carabela, 53. Madrid: SGEL.

ZAPICO ALONSO, L. (2006). De aula a aula: tareas de ESO para la enseñanza de español como lengua vehicular a alumnos inmigrantes. [En línea] http://www.mecd.gob.es/dctm/redele/MaterialRedEle/Revista/2006_06/2006_redELE_6_15Zapico.pdf?documentId=0901e72b80dfa00e